

Cirkulärnr: 1996:130
Diariernr: 1996/2485
P-cirknr: 1996-2:37
Nyckelord: AD
Handläggare: Lena Emanuelsson
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1996-09-20
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolen har i dom 1996 nr 79 mellan SKTF och Karlskoga kommun behandlat frågan om lönediskriminering enligt 18 § jämställdhetslagen skall anses föreligga
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1996 nr 79

Personalpolitik 1996-2:37

Nyckelord: AD

Förhandlingssektionen
Lena Emanuelsson

1996-09-20

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolen har i dom 1996 nr 79 mellan SKTF och Karlskoga kommun behandlat frågan om lönediskriminering enligt 18 § jämställdhetslagen skall anses föreligga

Arbetsdomstolen meddelade den 26 juni 1996 dom i ett mål mellan Svenska Kommunal tjänstemannaförbundet, SKTF, och Karlskoga kommun angående påstådd lönediskriminering av en kvinnlig avdelningschef. Målets utgång innebär att parterna är ömsom vinnande och förlorande.

Bakgrund

Åsa Lindberg, som är medlem i SKTF, och Niklas Lundberg är anställda av Karlskoga kommun. Under tiden den 1 april 1992 till den 31 december 1994 - då de innehade tjänster som först distriktschefer och sedan avdelningschefer - hade Niklas Lundberg högre lön än Åsa Lindberg.

Tvisten

Tvisten i målet rör frågan om Åsa Lindberg under den angivna tiden var utsatt för otillåten könsdiskriminering enligt 18 § jämställdhetslagen (lönediskriminering) genom att kommunen gav henne lägre lön än Niklas Lundberg.

SKTF ansåg att det arbete Åsa Lindberg och Niklas Lundberg utfört under den ovan angivna tiden var att betrakta som lika eller likvärdigt. Under denna tid hade Åsa Lindberg lägre lön än Niklas Lundberg och förbundet gjorde gällande att Åsa Lindberg var utsatt för lönediskriminering. Förbundet åberopade även artikel 119 i Romfördraget och EU-direktivet från den 10 februari 1975 om tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män.

Kommunens inställning var att arbetena inte varit att betrakta som lika eller likvärdiga.

SKTF yrkade ekonomiskt och allmänt skadestånd. Parterna yrkade ersättning för sina rättegångskostnader.

Domstolen har alltså endast haft att pröva frågan om Åsa Lindbergs och Niklas Lundbergs arbeten under aktuell tid varit att anse som lika eller likvärdiga. SKTF hade bevisbördan för påståendet att arbetena varit lika eller likvärdiga.

Parterna var ense om att arbetsdomstolens prövning skulle avse förhållandena under fyra olika tidsperioder. Orsaken till detta var att både Åsa Lindberg och Niklas Lundberg fått förändrade arbetsuppgifter vid ett flertal tillfällen under den aktuella tiden med anledning av omorganisationer.

Arbetsdomstolen

Enligt arbetsdomstolens mening kunde det inte anses visat att Åsa Lindbergs arbete var likvärdigt med Niklas Lundbergs arbete under perioderna 1 och 2. Under period 1 hade Niklas Lundbergs arbete varit mer krävande än Åsa Lindbergs med hänsyn till de besparingar han haft att göra samt de svårigheter som sammanslagningen av skolan och barnomsorgen medförde. Under period 2 kvarstod för Niklas Lundbergs del det mer krävande arbetet med sammanslagningen av skolan och barnomsorgen. Däremot fick det anses visat att deras arbeten var likvärdiga under perioderna 3 och 4.

Kommunen har inte gjort någon annan invändning mot påståendet om könsdiskriminering än att arbetena inte var lika eller likvärdiga och det står därmed klart att kommunen gjorde sig skyldig till otillåten könsdiskriminering. Vid fastställandet av det allmänna skadeståndets storlek beaktade domstolen särskilt att Åsa Lindbergs arbete uppvärderats av kommunen under den tid som är aktuell i målet och att hennes lön höjts i förhållande till Niklas Lundbergs. Arbetsdomstolen menar att det inträffade kan beskrivas så att kommunen endast missbedömt vid vilken tidpunkt Åsa Lindbergs arbete kommit att bli likvärdigt med Niklas Lundbergs. Målets utgång innebär att parterna är ömsom vinnande och förlorande. Vardera parten bör därför bära sin rättegångskostnad.

Kommentar

Detta mål är det första i sitt slag där en facklig organisation är kändepart.

SKTF hade i målet låtit Anita Harriman utföra en arbetsvärdering enligt metoden Likvärdigt arbete. Arbetsdomstolen konstaterade att det i målet fanns olika skäl att inte fästa någon avgörande vikt vid den utförda arbetsvärderingen. Ett skäl är att arbetsbeskrivningarna inte tillkommit på ett likartat sätt.

Parterna i målet har framfört en rad argument till grund för sin bedömning av de båda arbetenas värde. Arbetsdomstolen gör i domslutet en genomgång av de olika argumenten och beskriver vilka som har haft betydelse för ut-

gången i målet resp vilka man inte tillmäter betydelse. Slutsatserna beträffande dessa är av intresse då man i framtiden ska värdera arbetens tyngd.

Argument som arbetsdomstolen i detta fall anser betydelsefulla vid bedömningen av om arbetena skall betraktas som likvärdiga

- Svårigheter vid omorganisation
- Ansvar för genomförande av besparingar inom en verksamhet
- Större förändring av arbetsuppgifter

Argument som arbetsdomstolen i detta fall inte anser betydelsefulla vid bedömningen av om arbetena skall betraktas som likvärdiga

- Viss utökning av arbetsuppgifter som den anställde redan har
- Begränsade skillnader i budgetomslutning och antal anställda
- Fler anställda under sommaren
- Verksamhet året runt och dygnet runt
- Arbetsledningsansvar för 25 kontra 7-9 personer
- Något mer krävande myndighetsutövning

Av intresse är också att arbetsdomstolen särskilt beaktat att kommunen under den tid som är aktuell i målet successivt har uppvärderat Åsa Lindbergs arbete och höjt hennes lön i förhållande till Niklas Lundbergs. Detta visar åter på betydelsen av att varje kommun medvetet arbetar med de lönepolitiska frågorna, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Lena Emanuelsson

Bilagor

Arbetsdomstolens dom 1996 nr 79